

Wpływ czytania na rozwój dzieci i młodzież

Czytanie - oto najlepszy sposób uczenia się.

Aleksander Puszkini

Sukces jednostek i społeczeństw zależy od ich wiedzy. Kluczem do wiedzy wciąż jest czytanie. Wiele osób, choć umie czytać, nie czyta. Dlaczego? Ponieważ nawyk i potrzeba lektury muszą powstać w dzieciństwie. Dzięki czytaniu dzieci rozwijają wyobraźnię, wzbogacają swoje słownictwo i styl wypowiedzi. Są to prawdy ogólnie znane i często powtarzane.

Współczesny świat jest dla dzieci często trudny i nieprzyjazny. Pośpiech i stres, brak czasu dla dziecka, ignorowanie ich potrzeb psychicznych, nadmiar mediów elektronicznych powodują, że coraz więcej dzieci ma problemy emocjonalne i coraz gorzej zna język. Dziecko, które nie rozumie języka i ma mały zasób słów nie jest w stanie samo czytać, gdyż jest to dla niego za trudne i zbyt nudne, zwłaszcza w dobie atrakcyjnej i nie wymagającej wysiłku telewizji. Język jest przy tym narzędziem myślenia, również matematycznego. W ten sposób koło się zamyka - słabo czytające dzieci coraz mniej czytają i coraz gorzej się uczą. Co piąty polski nastolatek - wg badań prof. Z. Kwiecińskiego z Uniwersytetu M. Kopernika w Toruniu - jest funkcjonalnym analfabetą.

Biegłość w czytaniu czyni dziecko zdolnym do dalszego kształcenia. Dzieci mają kłopoty z nauką, gdyż nie potrafią czytać ze zrozumieniem. Stąd też wielkim zadaniem szkoły i domu jest wytworzenie silnej motywacji do czytania, sprawienie, aby czytanie było zajęciem atrakcyjnym, aby książka zaspokajała różnorodne pragnienia i potrzeby dziecka- emocjonalne i intelektualne. Istnieje wiele przyczyn tego, że dzieci nie chcą czytać książek. Zaliczyć tu trzeba brak nawyku czytania.

Rozbudzanie zainteresowań czytelniczych dzieci jest jednym z najważniejszych zadań edukacyjnych szkoły i domu.

DLACZEGO TRZEBA CZYTAĆ DZIECIOM ? Wspólne czytanie jest formą mądrego kontaktu z dzieckiem i doskonałą metodą wychowawczą.

Czytanie książek pomaga w zrozumieniu innych ludzi, ich problemów, rozterek i motywów działania.

- Otwiera oczy na świat i drugiego człowieka.
- Literatura wywiera ogromny wpływ na rozwój emocjonalny dziecka: oddziaływając na uczucia wprowadza w świat fantazji, wyrabia codzienne nawyki.

Czytanie pomaga odnieść sukces w szkole

- Czytanie pomaga nam rozwijać myślenie, język i słownictwo.
- Uczymy się wyrażać myśli, uczucia, rozumieć innych, poszerzamy wiedzę o innych krajach, kulturach, historii, przyrodzie, o wszystkim, co nas interesuje.
- Odpowiednio dobrane utwory ukazują piękno polskiej mowy.
- Właściwe teksty stają się przykładem poprawnego języka
- Doskonała jest mowa pod względem gramatycznym i dźwiękowym. Wzrasta zasób słów i pojęć,
- Ćwiczy się pamięć dziecka
- Czytanie pozwala odnieść sukces nie tylko w szkole, ale procentuje i pozwala odnieść sukces w dorosłym życiu.

Zapamiętujemy zasady ortograficzne

Czytając zapamiętujemy np. jaka jest prawidłowa pisownia trudnych wyrazów. Pomocze to uczniom w otrzymaniu lepszych ocen z przedmiotów, testów oraz sprawdzianów. Dzieci często (szczególnie wzrokowcy) uczą się pisowni trudnych wyrazów, nie zdając sobie z tego sprawy.

Pomaga rozwiązywać problemy

Takimi szczególnie książkami są bajki terapeutyczne, które opowiadają często problemy, dotyczące dzieci i ich rodziny, Bajki te opowiadają historię, przenosząc ją często w świat zwierząt, roślin itp. Zawierają możliwe rozwiązanie, pokazują utożsamiającemu się z bohaterami czytelnikowi w jaki sposób należy postąpić aby wyjść z kłopotów. Jednak nie tylko bajki terapeutyczne, których celem jest terapia mogą spełniać taką rolę. Szczególnym przykładem będzie tu "Brzydkie kaczątko", które może pomóc dzieciom z niską samooceną czy postaci Pippi Langstrump, która pozwala wierzyć czytelnikowi, że świat należy do niego. Myślę, że w każdej bajce/książce dziecko może poszukiwać odpowiedzi na dręczące go pytania i doskwierające mu problemy.

Odpręża, uspokaja i relaksuje

Dziecko czytając może wejść w sytuację bohatera, przeżywać z nim różne emocje, zdystansować się do swoich problemów. Książka dodaje sił i zapału. Dostarcza nam rozrywki i emocji. Może rozśmieszyć lub zasmucić. Może pocieszyć i wskazać nowe możliwości.

Czytanie to świetny sposób na rozmowę z innymi

Czytanie książek daje nam możliwość rozmawiania z innymi i wymiany poglądów na temat przeczytanych książek. Sięgamy po książki, jeśli widzimy, że ktoś inny to robi.

Książka rozwija wyobraźnię i uczy koncentracji

W dzisiejszym świecie ludzie żyją w ciągłym pośpiechu, warto znaleźć czas na czytanie, aby się wyciszyć i zrobić coś dla siebie. Czytanie rozwija, uczy koncentracji i pobudza naszą fantazję. Czytanie doskonali pamięć i koncentrację. Aby w pełni „wejść” w książkowy świat i zrozumieć co czytamy- musimy skupić się na tekście i skoncentrować, odłączyć od świata zewnętrznego. Czytając pobudzamy wyobraźnię, zdobywamy nową wiedzę i łączymy ją z tym, co już wiemy. Dzięki temu nasz mózg pracuje i doskonali swoje działanie, co z kolei wpływa na naszą pamięć- badania pokazują, że czytelnicy mają dużo lepszą niż np. miłośnicy seriali.

Wzbogacamy słownictwo

Czytając uczeń wzbogaca słownictwo. Łatwiej będzie mu nawiązać kontakt z innym rówieśnikiem lub osobą dorosłą. Nie będzie się obawiał ośmieszenia prowadząc dyskusję na różne tematy. Uczeń ma czynny kontakt z językiem, ćwiczy i poprawia jego znajomość. Nie ma problemów z wyśławianiem się, pisaniem prac stylistycznych.

Czytanie to dobry sposób na nudę

Ciekawa i wciągająca książka dostarcza rozrywki i emocji. Może bawić, czasem smucić, być przewodnikiem po świecie i innych kulturach. Z książką nie można się nudzić! Książka może stawiać pytania, które angażują i pobudzają do dalszych przemyśleń.

ROLA RODZINY W ROZBUDZANIU POTRZEB CZYTELNICZYCH

- Potrzeba kontaktów z książką nie powstaje u dziecka samorzutnie. Dziecko nie odczuje jej braku , jeśli w ogóle nie będzie się z nią stykać.
- O rozwoju i rozbudzeniu dziecka umysłu w znacznym stopniu decydują najwcześniejsze lata życia , czyli ten okres, w którym pozostaje on pod bezpośrednim wpływem rodziny.
- Jeśli chcemy, aby nasze dziecko czytało, musimy poświęcić mu więcej czasu i codziennie opowiadać mu baśnie, czytać bajki, opowiadania, wiersze. Dziecko musi widzieć rodziców czytających.
- Czytanie małym dzieciom książek to doskonała metoda wychowawcza. Główna rola przypada rodzicom, poprzez czytelniczą inicjację w domu oraz narzucenie zasady selekcji odbioru programów telewizyjnych.
- Jeżeli od najmłodszych lat uda nam się ukształtować pozytywny stosunek do czytania, będzie on procentował w całym późniejszym życiu dziecka.